

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilatkozatok és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor.
Fél évre . . . . . 4 kor.
Negyed évre . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyíltlár peitásra 50 fillér.

Felolvasó szerkesztő:
ZRÍNYI KAROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és lapigazgató:
STRAUSZ SÁNDOR.

Tanítóink gyűlése.

A tanítógyűléseknek különösen akkor domborodik ki a fontossága egész mivoltában, ha azok lefolyása a közszükségletek következményeihez alkalmazkodik.

Kezdetben természetesen a pedagógiai szempontok álltak előtérben, melyeknek a gyűlések tárgysorozatában uralkodniok kellett. Most azonban, amióta a tanítók egész más, alaposabb pedagógiai kiképzésben részesülnek, mint valamikor s önképzésükre is több alkalmunk nyílik, mint ennekelőtte: inkább társadalmiak azok a kérdések, melyeket az efféle gyűlések tárgysorozatába beállítani kell.

A pedagógiai jelleget lassanként a szociális fonál váltja fel. Szociális fonallakkal foglalkoznak a tanítók: keresik a nexus, mely az iskolát a néppel összekapcsolja s kutatják a módokat, melyekkel a nép boldogulásának s ezzel az igazi nemzeti nevelésnek már az iskolában az alapját le rakni lehet.

Ezeknek a szempontoknak felelt meg a Muraközi Tanítókör idei közgyűlése is. S hogy ez így volt, jellemzi a muraközi tanítók fellegását s elsősorban a járáskör elnökének, Brauner Lajosnak helyes érzékét, hogy a dolog eleve nére tapint s a közgyűlésekbe életet igyekszik önteni és ezzel érdeklődést kelteni a tanítóknak a gyűlések s a közönségben a tanúgy iránt.

Ennek mindenestire kihatása kell hogy legyen. Ezzel megalapoztatnak a feltételek, melyek a tanúgy fejlesztéséhez, Muraköz felvirágztatásához s ennek alapján megmagyarosításához vezetnek.

A Muraközi tanítójárásokról 37-ik közgyűlést Kotorban tartotta meg f. hó 3-án.

A gyűlésen körülbelül 100 tanító jelent

meg. Résztvett a gyűlésen a vármegye kir. tanfelügyelője is, aki a gyűlés lefolyását lankadatlan figyelemmel kísérte s azon egy-néhány szor fel is szólalt.

A gyűlést megelőzőleg Tomor Szerena katori tanítónő érdekes mintatanítást tartott, utána Te Deum volt, mely alatt a katori horvátjaink gyermekek magyarul énekeltek.

A gyűlésen Brauner Lajos csáktornyai áll. isk. tanító elnököl. Brauner elnök megnyitásával a nemzeti viszonyokra építve fejtegette a szerepet, melyet a tanító a nemzeti munkában betölt. Rámutat a veszélyre, mely a nemzetet a föld elvesztésével fenyegeti. Fejtegeti az igazságot, mely a föld birtoklásban kifejezésre jut. Csak az a nemzet vallhatja magáénak hazáját, mely annak földjét bírja. Csak a vagyonos, gazdag nép terjesztheti ki nyelvét is az idegenajkuakra. Hivatkozik Amerika példájára, mely mint földjének a birtokosa, rákényszeríti nyelvét a jövevényekre is. Mi is csak akkor magyarosítjuk meg az idevaló nemzetiségeket, ha gazdagok leszünk. Ezért elsősorban arra törekedjünk, hogy az iskolában lakarekosságra, a vagyon mebecsülésére szoktassuk gyermekeinket. A vagyonos magyar nép majd munkatársunk lesz a magyar nyelv terjesztésében, mely ebben az esetben maradandó kincsévé lesz idegenajku polgártársainknak.

Sűrű taps honorálta az elnöknek magas színvonalú, magvas és hazafias megnyíló beszédét, mely után elnök kir. tanfelügyelőt s a vendégeket üdvözölte.

Ruzsicska Kálmán dr., kir. tanfelügyelő. hálás köszönetet mond a róla való megemlékezésért. Örömeinek ad kifejezést afőlött, hogy a Muraközi Tanítókört, fontos nevelői és társadalmi hatásának 37. évfordulóján Kotorban, Alsómuraköznek muramenti első végvárában, üdvözölheti. Örül a jó Isten

kegyelmének, hogy közpályája első percétől kezdve évről-évre meglehelte velük a tanítói gyűlések zarándok-úlját. De még jobban örül annak, hogy a tanítók a zászlót, melyre a »Muraközi Tanítókör« a vallásérkölcös, művelt és hazafias polgárok nevelésének szép jelszavát írta, mocsoktalanul hordozták városról városra, községről községre, mindenütt hirdetve muraközi testvéreinknek, hogy szeresse nyelvét, szokásait és otthonát; de egyben tudja meg és érezze, hogy a magyar faj kulturai és erkölcsi felsőbbsege lesz alapja és támasza az ő boldogulásuknak is s hogy csak az Isten felemle, lángoló honszerem és nemes emberszeretet lehet forrása az ő megnyugvásuknak is. A muraközi népoktatásügy történetében csak az a tanító biztosíthat helyet emlékének, aki ezeknek a nagy igazságoknak készségét, hitét és meggyőződését már a gyermeklélek első ébredésében meg tudja alapozni. Kéri a jó Isten, acélozza meg eddigi odaadó munkásságuk buzgalmát, hogy a magyar kultúra szeretete, a nyelvben és érzésében egységes Magyarország utáni nemes rajongás Zrínyi Miklós földjén soha ki ne aludjék!...

Zajos éjzenés után Polesinszky Emil jegyző felolvasta az elnöki jelentést, melyet egyhangulag tudomásul vettek.

A gyűlés legérdekesebb pontja Grész Ernő tanítóképző-intézeti tanár felolvasása volt a szociológiáról, mint a társadalom természettudományáról. Mélyen szántó tudományos előadásban fejtegette a szocializmus igazi fejlődését s mutatta be a tanítót, mint az igazi szocializmus egyik leghivatottabb munkását.

Az előadás után kitört zajos óváció után, kir. tanfelügyelő szólt a kérdéshez s kérte a közgyűlés hálás köszönetét Grész Ernő tanár részére, ki tudományos alapon mutá-

Harangszó.

Ünnep van. Könynek a harangok,
Visszhangzik tőlük utca, tér,
A lelkek messze-messze szárnyal
S egy helyre mindig visszatér.
Erdős bérceknek tetejéről
A völgy ölébe szökken át,
És vígan, kedvesen köszönti
Az otthon kis fehér lakát.

Ha behord a ég fölöttém
És utam kőd takarja el,
Ha lelkek más világba vágyik.
Hol boldogabb tanyára lel,
Akkor a multba röpven vissza,
Barangol árkon-bokron át
És megpihen, amint meglátja
Az otthon kis fehér lakát.

A honnan vágyam messze üzött,
Im visszatérnek most oda;
De nem lehet már visszatérnem,
Most már előte, csak tova.
... De hátha szétfosszlik az átom,
Ha a remény nem hű barát?...
... Bár inkább el sem hagytam volna
Az otthon kis fehér lakát!

Lakatos Andor.

Arad 1849. október 6.

Irtá: Hegedüs A. Elek.

Hideg, őszi reggel egy fájdalmasan és keserűen eltöltött éjszaka után a Tizenhárom Féltestet kiverték celláikból s az udvaron zord, német vezényszó s tompa dobpergés jelezte, hogy a le-tört magyar szabadságharc bajnokait elvezetik utolsó útjukra!...

»Bánatosabb, vérlázítóbb jelenetet, — mondja egy historikus — még nem láttunk. A hosszú szenvedés, nélkülözések s az utolsó napok izgalmai oly annyira meglátszottak a hősökön, hogy egymémelyiket a lelki-anya támogatta nehézkes útjában...»

Arad gyászba öltözött!... A függönyök leeresztve, iljak és agok gyász-öltözetben könnyes szemekkel húzódtak meg, míg számosan néziék messziről is a Tizenhárom hős utolsó útját.

Az osztrák katonák orcáiról is leolvashatjuk a részvét érzését, melynek nyilvánítása halálos ítélet mellett tilos volt. Aki érzékenykedett avagy részvételt volt, könnyet hullatott a Tizenhárom hős martíromsága felett, annak sorsa meg volt pecsételve. Egyetlen könnyesepp elegendő volt arra, hogy a teljesen ártatlan osztrák katonát is évekig tartó nehéz várfogságba cipeljék...

... S a Tizenhárom magyar hőst az osztrák katonai törvényszék a leggyalázatosabb módon halálra ítélte csupán azért, mert hazájukat szerelték, mert nemzetüket hősiessen védelmezték. A legcsunyább és leggyalázatosabb bosszút állták a hősökön s úgy bántak el velük, mint a legnagyobb gonosztévővel szokás...

Bizony szomorú idők voltak ezek...

... Azóta hatvanegyedik gyásznapi van a nemzetnek. Hatvanegyszer borult az aradi Golgothára a vértanúság fájdalmas gyásznapija.

Egész emberöltő. Új nemzedékek nőttek s ma már csak itt-ott él egy-egy élő tanúja az aradi nemzetölésnek. Igen! Nemzetölés, nemzetgyilkolást, ocsmány gaztettet követtek el rajtunk, vörig sértették a magyar nemzetet, amidőn kötél általi halálra ítélték ártatlanul ennek a nemzetnek Vezéreit, Hőseit...

... De Aradból bucsújáró szent hely lett... Évről-évre zarándok-menet indul a magyar Golgothára s százazrek ajánk szent ima, nagy fogadalom hangzik el!... A vértanúhalált szenvedtek vére elégtételt kér a magyarok léténetől!

S a nemzet kérése meghallgattatni fog!

AZ ELISMERT

LEGJOBB

LEGELTERJEDTEBB

MAGYAR NAPILAP

AZ UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Budapest, Rákóczi-út 54.**

Főmunkatársak: **Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.**

Felelős szerkesztő: **Gajári Ödön**

Szerkesztőtárs: **Dr. Ágai Béla**

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 2 K 40 fillér, 1 negyed évre 7 K, fél évre 14 K, egész évre 28 K

Iparos s kereskedő előfizetők cégét
e rovatban díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetők névjegyzéke.

Iparos s kereskedő előfizetők cégét
e rovatban díjmentesen közöljük

Bádigos:

Hübsch Manó, (faszénraktár) Csáktornya
Dorner Sándor "

Börkereskedő:

Mayer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Mézeskalácsos és viaszgyertyázó:

Tihanyi Mihály, Budaörs

Butorraktár:

Butor és koporsóraktár,
Horák Odón, Csáktornya
Schwarz Lipót, Budaörs
Höschler Áron, Budaörs

Cipész:

Mészáros József, Csáktornya
Moskó Béla, Csáktornya

Divatruház:

Erőss György, Csáktornya
Kovács György, Csáktornya

Férfi szabó:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferenc szabó "

Férfi és női divatárú:

Zrínyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedés:

Mayercsák Béla, Csáktornya
köszén-, faszén-, magvak és a „Műtrágya"
Értékesítő Szövetkezet raktára.
Gráner Testvérek, Csáktornya
Mraz testvérek, "
Uj. Prencz Miklós, "
Deutsch Salamon, "
Hirschhorn Henrik, "
Mattersdorfer N. Perlak
Leitman György Nyírvölgy

Kávéház:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "

Képfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hoehsinger M. és fiai, Csáktornya
készít a hűs „Glória” sósorszeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzsy Mátyás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Vараzdin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolczér József, Csáktornya
Petrics Viktor, "

Szállító és deszkakeres.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Url- és női divat, játék és díszműrú:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Bernyák Károly utóda, Csáktornya
Binder Károly, Csáktornya
Prostenik Gusztáv, Csáktornya

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Csáktornya

Hajas József, "
Pecsornik Ottó, "
Hencsey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály, (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Prusztáz Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Özv. Mihálics Ferencné, "
vendéglő a vasúthoz

Singer Salamon, Kisszabadka
Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár
Sőjtöry János, Drávanagyfalu
Deutsch Adolf, nagyvend. Drávasárhely
Kovács Mihály korcsmáros, Drávasárhely
Leitmann Mihály, Nyírvölgy
Leitmann Bálint, Szentilona
Feigelstock András Bpest, VII., Dobány-u. 81

Szabadalmazott „Kristály” borszűrő gyár:
Herczeg Sándor vasuti vendéglő, Csáktornya

...kereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyilviterkek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . . . 8 kor.
 Fél évre . . . . . 4 kor.
 Negyed évre . . . . . 2 kor.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyilviterk poltsora 50 fillér.

Felolós szerkesztő:
ZRÍNYI KÁROLY.Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Tanítóink gyűlése.

A tanítógyűléseknek különösen akkor domborodik ki a fontossága egész mivoltában, ha azok lefolyása a közszükségletek követelményeihez alkalmazkodik.

Kezdetben természetesen a pedagógiai szempontok álltak előtérben, melyeknek a gyűlések tárgysorozatában uralkodniok kellett. Most azonban, amióta a tanítók egész más, alaposabb pedagógiai kiképzetésben részesülnek, mint valamikor s önképzésükre is több alkalmunk nyílik, mint ennekelőtte: inkább társadalmiak azok a kérdések, melyeket az efflele gyűlések tárgysorozatába beállítani kell.

A pedagógiai jelleget lassanként a szociális fonná váltja fel. Szociális fonalakkal foglalkoznak a tanítók: keresik a nexust, mely az iskolát a néppel összekapcsolja s kutatják a módozatokat, melyekkel a nép boldogulásának s ezzel az igazi nemzeti nevelésnek már az iskolában az alapját le rakni lehet.

Ezeknek a szempontoknak felelt meg a Muraközi Tanítókör idei közgyűlése is. S hogy ez így volt, jellemző a muraközi tanítók fellegőzést s elsősorban a járáskör elnökének, Brauner Lajosnak helyes érzékét, hogy a dolog eleve nére tapint s a közgyűlésekbe életet igyekszik önteni és ezzel érdeklődést keltetni a tanítóokban a gyűlések s a közönségben a tanügy iránt.

Ennek mindenesetre kihatása kell hogy legyen. Ezzel megalapoztatnak a feltételek, melyek a tanügy fejlesztéséhez, Muraköz felvirágztatásához s ennek alapján megmagyarosításához vezetnek.

A Muraközi tanítójáráskör 37-ik közgyűlését Kotorban tartotta meg f. hó 3-án.

A gyűlésen körülbelül 100 tanító jelent

meg. Résztvevő a gyűlésen a vármegye kir. tanfelügyelője is, aki a gyűlés lefolyását lankadatlan figyelemmel kísérte s azon egy-néhányzorr fel is szóltal.

A gyűlést megelőzőleg Tomor Szerena kotori tanítónő érdekes mintatanítást tartott, utána Te Deum volt, mely alatt a kotori horvátajku gyermekek magyarul énekeltek.

A gyűlésen Brauner Lajos csáktornyai áll. isk. tanító elnököl. Brauner elnök megnyitásban a nemzeti viszonyokra építve fejtegette a szerepét, melyet a tanító a nemzeti munkában betölt. Rámutat a veszélyre, mely a nemzetet a föld elvesztésével fenyegeti. Fejtegeti az igazságot, mely a föld birtoklásban kifejezésre jut. Csak az a nemzet vallhatja magáénak hazáját, mely annak földjét bírja. Csak a vagyonos, gazdag nép terjesztheti ki nyelvét is az idegenajkakra. Hivatkozik Amerika példájára, mely mint földjének a birtokosa, rákényszeríti nyelvét a jövevényekre is. Mi is csak akkor magyarosítjuk meg az idevaló nemzetségeket, ha gazdagok leszünk. Ezért elsősorban arra törekedjünk, hogy az iskolában takarékos-ságra, a vagyon megbecsülésére szoktassuk gyermekeinket. A vagyonos magyar nép majd munkatársunk lesz a magyar nyelv terjesztésében, mely ebben az esetben maradandó kincsévé lesz idegenajku polgártársainknak.

Sűrű taps honorálta az elnöknek magas színvonalu, magvas és hazafias megnyitó beszédét, mely után elnök kir. tanfelügyelőt s a vendégeket üdvözölte.

Ruzsicska Kálmándr., kir. tanfelügyelő, há-lás köszönetet mond a róla való megemlékezésért. Örömeének ad kifejezést afőlött, hogy a Muraközi Tanítókört, fontos nevelői és társadalmi hatásának 37. évfordulóján Kotorban, Alsómuraköznek mura menti első végvárában, üdvözölheti. Örül a jó Isten

kegyelmének, hogy közpályája első percétől kezdve évről-évre megehetette velük a tanítói gyűlések zárandok-ültjét. De még jobban örül annak, hogy a tanítók a zászlót, melyre a »Muraközi Tanítókör« a valláskerkölcsös, művelt és hazafias polgárok nevelésének szép jelszavát írta, mocsoktalanul hordozták városról városra, községről községre, mindentől hirdette muraközi testvéreinknek, hogy szeresse nyelvét, szokásait és otthonát; de egyben tudja meg és érezze, hogy a magyar faj kulturái és erkölcsi felsőbbsege lesz alapja és támasza az ő boldogulásuknak is s hogy csak az Isten félelme, lángoló honszeretlem és nemes emberszeretet lehet forrása az ő megnyugvásuknak is. A muraközi népoktatásügy történetében csak az a tanító biztosította helyét emlékének, aki ezeknek a nagy igazságoknak készségét, hitét és meggyőződését már z gyermeklétek első ébredésében meg tudja alapozni. Kéri a jó Isten, acélozza meg eddigi odaadó munkásságuk buzgalma, hogy a magyar kultúra szeretele, a nyelvben és érzésében egységes Magyarország utáni nemes rajongás Zrínyi Miklós földjén soha ki ne aludjék!

Zajos éljenzés után Polesinszky Emil jegyző felolvasta az elnöki jelentést, melyet egyhangulag tudomásul vettek.

A gyűlés legérdekesebb pontja Grész Ernő tanítóképző-intézeti tanár felolvasása volt a szociológiáról, mint a társadalom természetudományáról. Mélyen szántó tudományos előadásban fejtegette a szocializmus igazi fejlődését s mutatta be a tanítót, mint az igazi szocializmus egyik leghivatottabb munkását.

Az előadás után kitört zajos óváció után, kir. tanfelügyelő szolt a kérdéshez s kérte a közgyűlés hálás köszönetét Grész Ernő tanár részére, ki tudományos alapon muta-

Harangszó.

Unnep van. Kongnak a harangok,
 Visszhangzik tőlük utca, tér,
 A lelkek messze-messze szárnyal
 S egy helyre mindig visszatér.
 Erdős bérceknek tejéről
 A völgy ölébe szökken át,
 És vígan, kedvesen köszönti
 Az otthon kis fehér lakát.

Ha beborul az ég fölöttem
 És utam kód takarja el,
 Ha lelke más világba vágyik.
 Hol boldogabb tanyára lel,
 Akkor a málba röpven vissza,
 Barangol Arkon-bokron át
 És megpihen, amint meglátja
 Az otthon kis fehér lakát.

A honnan vágyam messze űzött,
 Im visszatérnek most oda;
 De nem lehet már visszatérnem,
 Most már előre, csak tovább.
 ... De hátha szétfosszik az Álom,
 Ha a remény nem hű barát...?
 ... Bár inkább el sem hagytam volna
 Az otthon kis fehér lakát!

Lakatos Andor.

Arad 1849. október 6.

Írta: Hegedüs A. Elek.

Hideg, őszi reggel egy fájdalmasan és keserűen eltöltött éjszaka után a Tizenhárom Félistent kivették celláikból s az udvaron zord, német vezényszó s tompa dobpergés jelezte, hogy a le-tört magyar szabadságharc bajnokait elvezetik utolsó útjukra!...

»Bánatosabb, vérlázítóbb jelenetet, — mondja egy historikus — még nem láttunk. A hosszú szenvedés, nélkülözések s az utolsó napok izgalmai oly annyira megáldozták a hősökön, hogy egy-némelyiket a lelki-anya támogatta nehézkes útjában...»

Arad gyászba öltözött!... A függönyök leeresztve, iljak és agok gyász-öltözetben könnyes szemekkel huzódúak meg, míg számosan nézték messziről is a Tizenhárom hős utolsó útját.

Az osztrák katonák orcáiról is leolvashatjuk a részvét érzését, melynek nyilvánításá halálos ítélet mellett tilos volt. Aki érzékenykedett avagy részvételt volt, könnyet hullatott a Tizenhárom hős martíromsága felett, annak sorsa meg volt pecsételve. Egyetlen könnyesepp elegendő volt arra, hogy a teljesen ártatlan osztrák katonát is évekig tartó nehéz várfogságba cipeljék...

... S a Tizenhárom magyar hőst az osztrák katonai törvényszék a leggyalázatosabb módon halálra ítélte csupán azért, mert hazájukat szerették, mert nemzetüket hősiessen védelmezték. A legcsunyább és leggyalázatosabb bosszút állták a hősökön s úgy bántak el velük, mint a legnagyobb gonosztevőkkel szokás...

Bizony szomorú idők voltak ezek...

... Azóta hatvanegyedik gyanznapja van a nemzetnek. Hatvanegyszer borult az aradi Golgothára a vértanúság fájdalmas gyanznapja.

Egész emberöltő. Új nemzedékek nőttek s ma már csak itt-ott él egy-egy élő tanuja az aradi nemzetlétnek. Igen! Nemzetlét, nemzetgyilkolást, ocsmány gaztettet követtek el rajtunk, vérgisértették a magyar nemzetet, amidőn kötél általi halálra ítélték ártatlanul ennek a nemzetnek Vézereit, Hőseit...

... De Aradból bucsújáró szent hely lett... Évről-évre zárandok-menet indul a magyar Golgothára s százazrek ajkán szent ima, nagy fájdalom hangzik el!... A vértanúságtól szenvedtekne vére elégtételt kér a magyarok láte-nétől!

S a nemzet kérése meghallgattatni fog!

tolt rá a szociális fejlődés történetében a szociologia áldásos hatására, egyben arra a sok, gyakran gyógyíthatatlan sebre, melyet a szociologia túlhajtásai ütöttek és ütnek az emberiség szívében. Hite szerint Magyarország tanítóit mindenkor nagy lelki készüléssel fogják ezen irányzatok ellen megvédeni azokat a szent és nemes eszményeket, melyek hovatovább egy táborba terelik azokat, kik építeni, sőt a már leromboltat is újraépíteni akarják.

A közgyűlés nagy lelkesedéssel járult tanfelügyelőnek az előadást méltóan méltató elismeréséhez.

Ugyancsak szociális témáról értekezett Horváth József katori tanító is, aki a muraközi tanítóit mutatta be, ahogy a nép szociális érdekeit a szívében hordva, munkálkodik a nép anyagi előhaladása érdekében a magyarosítás szolgálatában.

Horváth Józsefnek nagy tetszéssel fogadott értekezéséhez Zrínyi igazgató szólott, méltatva a nagy gondnal és körültekintéssel megírt felolvasást, mely szépen tükrözteti vissza azt a munkálkodást, melyet a katori tanfőnökség ezen a vidéken kifejt. Indítványára a kör közönetet mondott értekezőnek.

A számvizsgáló-bizottság s a könyvtári jelentés után a közgyűlés, elnök előterjesztésére, Felsőmihályfalvára tűzte ki a jövő közgyűlést.

Gyűlés után bankett volt. Az első felkösöntőt kir. tanfelügyelő mondotta Zichy János gróf kultuszminiszterre. Zrínyi Károly igazgató a kir. tanfelügyelőt éllette. Kir. tanfelügyelő Zrínyi igazgatót és Brauner Lajos járásköri elnököt köszöntötte fel. Zrínyi Károly a jelenlévő felkészekre, mint a tanítóik munkatársaira, Leitmann György katori adminisztrátor a tanítóikra, mint a nép boldogítóira emelt poharat. A banket folyamán felolvasták Zalán Gyula dr. képviselő sürgönyét, ki az ország fővárosából üdvözölte Muraköz tanítóit.

Parancsörtiszi lovaglás.

A lapunk által jelzett lovaglás október 1-én pontosan megtartott. Reggel 7 órakor volt a lovasok megindítása. A startolás a Városligetnek a vágóhíddal egy vonalba eső szélén felállított sátorból történt. Itt ült egy bizottság Korda vezérőrnagy, a zágrábi lovasdandár parancsnokának elnöke alatt, ahonnan a lovaglásban résztvevő tisztek 15 perccel a megjelölt irányban pontosan útra kelték. A versenyben összesen 29 tiszttel részt vett, akik minden f-gyvernemből valók voltak. A távolság 50 kilométer volt, melyet három és fél órában belül megtenni tartoztak. Az indítás sorsolás alapján történt. A lovaglásban következő tisztek vettek részt:

Bunger Rudolf 15. dzsidásrezdelt hadnagy, Vasek József andwehrdzsidás főhadnagy, Georgevics Márkus honvédszázados főhadnagy, Boronkay Károly huszárhadnagy, Waldbauer Henrik honvédszázados, Kocsis György honvédszázados, Zschock Ferenc báró dragonyoshadnagy, Zedturiz Ferenc gróf vezérkari őrnagy, Puszt Jenő huszárszázados, Marsano Vilmos dzsidás hadnagy, Baumann József gyalogszázados, Knobloch Kornél dzsidás hadnagy, Reimer Vilmos vezérkari huszárhadnagy, Malburg Frigyes dragonyosszázados, Salls Albert báró dragonyosfőhadnagy, Bregant Kamilló dragonyosfőhadnagy, Kellersperg Osváld báró dragonyosszázados, Dobokay Béla vezérkari honvédfőhadnagy, Heidecker Ervin huszárhadnagy, Noszlópy Gáspár huszár főhadnagy, Rogulics Fedor honvédszázados

főhadnagy, Weszely Aurél honvédszázados főhadnagy, Guzmann Miksa tüzérszázados, Vomacka Leonidász dzsidás főhadnagy, Nostitz-Rieneck Ervin gróf dragonyoshadnagy, Hohenbüchel József báró dragonyosvezéres, Szemere Zoltán honvédszázados hadnagy, Lubienszky János gróf honvédszázados alezredes és végül Pokorny Ágoston huszár főhadnagy.

Elsőnek Vomacka Leonidász dzsidás főhadnagy érkezett be Feodora nevű lován, aki az egész utat 1 óra 39 perc alatt tette meg; másodiknak Guzmann Miksa tüzérszázados Miguel nevű lován 1 óra 49 perc s harmadiknak Zschock Ferenc báró dragonyos hadnagy Delia nevű lován 1 óra 59 perc alatt. A 29 lovas közül 27 jóval az előírt idő előtt érkezett be. A 62 éves Hohenbüchel ezredes 2 óra 25 perc alatt lovagolta be a pályát.

Az útirány a legváltozatosabb terepen, hol az erősen emelkedő csáktornyai nyíres dombvidéket, majd a muraközi lapos, vizes, némely helyütt homokos rét síkságát vezeteli keresztül. Csáktornyától kiindulva északi és azután keleti irányban Muraszilvágyon át Damására vitt az út, hol délnek fordulva a Jalse-patak nagy árknak tartott, mely után Perlaknál nyugat felé hirtelen sarkot csinált és a drávaszentiványi buckás berkesen át ismét északra hajlott, itt a ligetet átvágva, Búzáson át újra a start helyére vezetett vissza.

A lovaglást nemcsak a természetnyújtotta akadályok nehezítették meg, de ilyenekről mesterségesen is gondoskodtak. Úgy, hogy ezek nehézségeikkel ugyancsak próbára tették jeles tiszteink lovagló képességét. Az akadályok, számszerint 22—90 centiméternél magasabbak és 250 méternél szélesebbek nem voltak.

A lovaglásnak nem volt versenykarakter, sem rekordrejtő célja, hanem csupán alkalomadás volt arra, hogy minden tiszt lovagló-tehetségét, szemességét és a terepen lóhátán való tájékozódóképességét (ügetés és vágatás közben) bemutassa és bizonyos nehezebb viszonyok között bebizonyítsa.

Az első díj nyertes aranyórárt kapott, melyet Ferencz Szaivator fhg. tűzött ki. A többi 26 tiszt apróbb ajándéktárgyakat kapott.

Este 8 órakor a Zrínyi-szálló nagytermében fényes vacsorára gyűltek össze a versenyen résztvevő tisztek és bajtársaik.

— **Felhívás.** A vármegye alispánjának 18198. sz. rendelete folytán figyelemzeti az előjáróság Csáktornya nagyközségnek minden egyes lakosát, hogy az 1876 évi XIV. t. c.-be ütköző és annak 7. §-a alapján 600 koronáig terjedő és behajthatatlanság esetén 30 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetéssel sújtandó kihatás elkövetésének terhe alatt köteleességében áll mindenkit, aki idegen megébjelő vagy tartomány, esetleg államból érkezve nála megszáll, a községhez azonnal bejelenteni

K Ü L Ö N F É L E K.

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXVII-ik évfolyam IV-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelettel kérjük az előfizetőinket, kiknek előfizetésük lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mielőbb beküldeni szíveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében fenakadás történjék. Tisztelettel a kiadóhivatal.

— **Egy szenzációs áthelyezés.** Megdöbbentő hatást keltett az igazságügyminiszter egyik hivatalos intézkedése, mely Sági János

lelekkönyvvezetőt a keszthelyi járásbírósgától a mórihoz áthelyezte. Ez az áthelyezés nem Sági János kérésére történt, hanem becstelenségi intrika gyümölcse, mely Ságit Keszthelyről eltávolítani akarta. Pedig Sági látóváza Keszthelyre néve határozott vesztéséget jelent. Nem, mint hivatalnokot, siratja Ságit a keszthelyi társadalom, hanem mint egyik vezetőjét. Sági János, mint a Keszthelyi Hírlap szerkesztője Keszthely fellendítése érdekében nagy agilitációt fejtett ki. Nem egy újabb intézkedés és intézmény az ő névéhez fűződik. A Balaton-kultusz felkarolása határozottan az érdeme. Szívvel, lélekkel, valóságos fanatizmussal lelkesített a magyar tenger kultusza érdekében. A Balaton-muzeum megteremtése is az ő műve. Éveken át érvényesülő fáradhatatlan szorgalom és folytatott kutatás hozhatta csak össze azt a föntemelt sok kincset, mely a Balaton nagyságát és szépségét hirdeti. Mindezeket figyelembe véve, igazán csodálkozunk az áthelyezésen, sőt rajta valósággal megdöbbenünk, mert általa a közönség szenvedett érzékeny csapást, melynek kevés oly önzetlen, értelmes és ágilis harcosa van, mint aminő Keszthelyre néve Sági János volt.

— **A király nevenapja.** A király névnapjának évfordulóját mult kedden hagyományos módon ünnepelte meg a katolikus egyház és a hivatalos világ. Az ünnepi alkalomból az összes állami, megyei és városi hivatalos épületekre kitűzték a nemzeti lobogót. A hivatalos főistenisztelet d. e. 9 órakor volt, melyen a katonai tisztek, az összes iskolák s a hivatalok képviselői vettek részt. Az ünnepi istentiszteleten Mansvetus atya vikárius pontifikált.

— **Oktober 6.** Szomorú történelmünk egyik legmegrázóbb eseményének, az okt. 6-iki tragédiának évfordulóját mult csütörtökön is megünnepelte Csáktornya társadalma a szokásos kegyelettel. Az iskolákon gyászbölgők lengedeztek, a róm. katolikus templomban ünnepi istentisztelet volt az aradi vértanúk emlékeztetére, melyen az összes iskolák tanulóifjúságai, a hatóságok képviselői megjelentek s Mendel Zsigmond tanító vezetésével a drávaszentmihályi, áll. isk. tanulóit. Az ünnepi misén páter Mansvetus celebrált, a tanítóképző-intézet növendékei énekeltek. Mise után a tanulók iskoláikba vonultak vissza, ahol iskolai ünnepélyeket rendeztek. Az állami tanítóképző-intézetben az ünnepélyt Rojko István IV. éves növendék méltatta megható beszéddel. Szavaltak még Farády Géza III. s Ruszwurm Kálmán IV. éves növendékek, első Szalay Károly Aradi Golgothán, utóbbi Ábrányi Emil Tizenhárom c. költeményét szavalta. Az ifjúság a Himnusz, Szózatot s Aradi Golgotha c. műdalt énekelte. — Az áll. polgári fiú- és leányiskolában Pataky Kálmán igazgató nyitotta meg az ünnepélyt; Székely Tivadar, Stein Hermia, Hajas Irma és Zeller János tanulók szavaltak; az ünnepi beszédet Mik Károly IV. oszt. tanuló mondta. Az ünnepély elején, végén és közben az önképzőkör énekkara énekelte. — Az elemi iskolában a nap jelentőségét az osztálytanítók méltatták osztályaikban.

— **Felülfizetés.** A csáktornyai izr. nőegylet mult hó 18-iki matinéjára utólag a következő összegeket érkeztek: dr. Breyer Marko Zágráb 10 kor, dr. Schwarz Mór Győr 5 korona.

— **Halálözás.** Igaz részvétellel vettük a gyászhirot, hogy öz. Ziegler Kálmáné, szül. Todor Hermin, f. hó 2-án 56 éves korában elhunyt. A boldogultat Grázban érte utól a

halál, ahol egy szanatoriumban keresett gyógyulást. Gyógyíthatatlan betegsége ellen azonban nem volt orvosság s így a jótékony halál végtelen szenvedéseitől váltotta meg. Kihűlt tetemét f. hó 4-én délután 3 órakor hozták a Délvasúton haza. A beszentelés a vasúti állomáson történt, ahonnan a közönség óriási részvéte mellett a drávaszentmihályi temetőbe kísérték, ahol a kedves halottat családi sírboltban helyezték örök nyugalomra. Az engesztelő szent misé-áldozatot szerdán mutatták be a Mindenhalónak. A boldogultat széleskörű rokonság siratja. Áldás és béke hamvaira!

— **Törvényhatósági választások.** Zalavármegye törvényhatósági bizottsága f. é. szeptember 12-én tartott gyűlésében a választott vármegyei biz. tagok sorából 6 évi megbízatásuk letelle folytán a f. év végén kilépő, továbbá az elhunyt és leköszönt tagok helyébe teljesítendő választások határnapjául a vármegye területén okt. 21-ikét, nélküli szükség esetén 26-ik napját tűzte ki. Az egyes vál. kerületekben a következő elnökök vezetik a választásokat a törvényhatóság megbízásából. Stridóvár: dr. Hájós Ferenc (elnök), Belez Edé (h. elnök). Mura-szerdahely: Wollák Rezső, Kecskés Ferenc. Csáktornya: Tóth István, Pethő Jenő. Bottonya: Zakál Herrik, Murai Róbert. Drávavásárhely: dr. Wolf Béla, Kornfeind Nándor. Perlak: Verly Ernő, Szabó Zsigmond dr. Hodosány: Zakál Lajos dr., Kovács János. Muravid: Zalan Gyula dr., Harmat Nándor. Kotor: Hirschler Miksa, Hajdu Lajos. Alsódomboru: Böhm Sidney dr., Mihác János.

— **A templom renoválása.** A szent Ferencrend helybeli templomában nagy munkálatok folynak. Renoválják a fal festményeit, melyek 40 éves múltjuk során már meglehetősen fakók voltak. Ezért a jelenlegi házfőnök, páter Róbert, aki eddig egyéb tevékenykedésben is célszerű újításokat léptetett életbe a plébániatemplomban, a festmények kijavítását és átfestését elhatározta, melyre 5500 K-t irányzott elő. Őt olasz festő dolgoz már rajta aug. 15-ike óta, kik a hájjal már el is készültek. A szentély átfestésével körülbelül november 15-ikére végeznek. Ezzel a munkálattal a templom nagyon sokát nyer.

— **Kitüntetés.** Egy érdemes férfiú kitüntetéséről számol be a Hivatalos Közlöny, amikor hírül hozza, hogy Öfelsége a király Darnay Kálmánnak a közművelődés terén szerzett érdemei elismeréséül a kir. tanácsosi címet díjmentesen adományozta. Darnay különösen a sümegi múzeum szervezésével szerzett érdemeket arra, hogy a kapott címet büszkén viselhesse.

— **A hegyvidék köszönete.** A stridóvári körjegyzőséghez tartozó községek körjegyzője és bírái, számszerint 14-en, gyengéd figyelmüknek adták jelét, amikor múlt kedden a körjegyzőség nevében haláljukat tolmácsolták Szalmay József járási főszolgabírónak abbeli fáradozásáért, melyet a stridóvári távirda létesítése érdekében kifejtett. A küldöttség ez alkalommal hálaíratot is nyújtott át Szalmay főszolgabírónak, melyet a körjegyző s községbírák aláírtak.

— **Adorján Sándorné** Mayersberg Frida, a nálunk is oly előnyösen ismert táncművész januárban Csáktornyan tart tanfolyamot. Jelenleg Nagykanizsán van, hol több mint 250 növendékkel vezet be a táncművészet titkaiba.

— **Gazdasági jutalmak.** Az állattenyésztés fellendítése céljából a tenyésztőállatok (bika, kan) gondozói között jövő szerdán

jutalmakat osztanak ki. Az alispáni rendelet értelmében érdemeik arányában azok részesülnek jutalomban, akik a tenyésztés tekintetében kiváló eredményeket mutattak fel. A díjakat Szalmay József járási főszolgabíró fogja kiosztani.

— **A községek jégbeszerzése.** Egy min. rendelet intézkedik, hogy a községek közegészségügyi célokra jégkészületeiket biztosítani tartoznak. A községek főrekszenek is erre, mert a lakosság érdeke, hogy esetleges járványok idején stb. bacillusmentes jéggel rendelkezzenek. Mint minden egyes alkalommal máskor is, úgy ebben az esetben is hamarosan akadtak gyárosok, kik ily jég előállítására vállalkoznak. Ilyen gyáros Abeles Emil is, aki budapesti gyárában készít oly gépeket, melyekkel műjeget lehet gyártani. Ügynöke a napokban Csáktornyan járt, ahol a szolgabírói hivatalban a jég készítését demonstrálta is. Gépével 18 perc alatt 6 kg. kristályjeget állított elő a legegyszerűbb módon, fagyóval — tiszta vízből. Az ily gép 300—600 K-ba kerül, amihez egynehány esztendőre elegendő fagyó is járul. A legközelebb tartandó járási tisztii értekezleten dül el, hogy ezt a gépet a csáktornyai járásnak a járási székhelytől távol levő körjegyzőségei beszeressék.

— **Pályázati hirdetés** a tapolcai m. kir. vincellériskolában 1911. év január 1-én kezdődő egy éves tanfolyamra való felvételre. Felvételi kellekék: Legalább 16 éves életkor belöltését igazoló keresztlevél vagy katonakönyv. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. Községi erkölcsi bizonyítvány. Szülők vagy gyám bealegező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanuló a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják s arról is, hogy a tápdíjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljes koron, ezen kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért fél-évi előleges részletekben évi 240 korona tápdíjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsu polgárok egész vagy fél tápdíjmentességgel is vétethetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folyamodó mely módon kéri a felvételt, t. i. egész vagy fél tápdíj fizetésének kötelezettsége mellett, vagy tápdíjmentességgel élvezetével. A felvételnél előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőművelők, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg ezek fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá író-és taneszközökkel saját költségen tartozik a felvett tanuló magát ellátni. Az egykoronás bélyeggel ellátott s a fent említett okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg írt és aláírt kérvények a m. kir. vincellériskola igazgatóságához címezve, Tapolcára október hó 30-ig küldendők.

— **Pettauban** f. hó 19-én marhavásár tartatik. (Ló, csikó, szarvasmarha.)

— **Művizsgálat.** A székesfehérvári áll. mentelepek az alispáni hivattalal egyelőrtőleg történt intézkedése következtében a magánmúvizsgálatot Csáktornyan f. hó 27-én d. u. 2 órakor tartják meg.

— **Gyermekszanatorium.** Hervadó életet, hervadó virágerdőt óhajtnak megmenteni. A nemzetnek szenvedő gyermekeit akarjuk felnevelni. A szegény halovány gyermekarc megmentése legyen kultúrkötelességünk. A

gyermekek életét biztosító intézmény! Gyermekszanatorium alkólásán fáradozunk. Mi a gyöngye, szegény lonnyadt arcocskákra akarjuk az élet örömet kicsattantatni, a nemzeti fulladó hajléait akarjuk a Balaton vizével fellocsolni, mi egy kis menyországot, egy darab menyországot akarunk adni az adni, a pince lakosainak. Mi enyhet akarunk adni azoknak, akik hervadással kezdik a virulást, haldoklással az életet, meg akarjuk őket ismertetni a gondatlan, szép fiatalsg idejével. És ezt mindenkinek akarnia kell. Tárgysorsjátékot rendezünk. 1 sorsjegy ára 1 korona, kapható Strausz Sándor könyvkereskedésében Csáktornyan. A jövedelemből a Balatonalmádi Gyermekszanatoriumot kívánjuk felépíteni. Kultúraddóságot törlesztünk ezzel, adósságot, mely a jövételeménynek is legbecesebbike.

— **Nepesedési statisztika.** Születtek: Filipovics Katalin, Zadravec Mihály, Doklea Teréz, Novák Margit, Jagecz Teréz, Kövesi Erzsébet, Hrebák Mihály, Meg'á Julianna. Meghaltak: Petek Istvánné (64 éves), özv. Deutsch Albertné (92 é.)

— **Csendélet Zalaujváron.** Mit is érőnek a falusi korcsmák, ha vasárnapok nem lennének. A borivásnak se lenne értelme, ha annak nyomán parázs verekedések nem támadnának lgy gondolkoznak Zalaujváron is, ahol alig mulik el vasárnap csendőrségi beavatkozás nélkül. Így volt ez az elmúlt két vasárnapon is, amikor a Varga s Novák-féle korcsmák verekedőtől zajosak voltak. A hajbakapás főhőse Glavnik Imre ottani lakos volt, aki verekedés közben hol fölül, hol alul kerekedett Mert az első korcsmban első vasárnap Novák Ivánt ő látta el, másik vasárnap meg ő kapott ki Novák Iván nevében Novák Bálint útján, aki hamarosan visszaadta a kölcsönt, a másik korcsmban. Miután a verekedésekből kifolyólag nagyobb testisértesék támadtak, a verekedők fölött, csendőrségi feljelentésre, a járásbírósg fog itélkezni. Glavnik Imre ellen azért is van a járásbírósg előtt eljárás folyamatban, mert haragosál, Novák Ivánt, leszurással fenyegette, amiben Novák Bálint és Novákovics György őt megakadályozták s a kezéből kicsavart kést a csendőrségnek adták át.

— **Bucsúszó.** Nyugdíjazatásom következtében Keszthelyre költöztem s így az előttem mindenkor kedves Csáktornyról véglegesen távoztam. Azoknak, akiktől személyesen nem búcsúzhattam el, ezúton mondok köszönetet szives barátságukért, amellyel engem Csáktornyan való tartózkodásom alatt megajándékoztak. Harsányi Gergely nyug. csendőrmester.

Értesítés.

Ísmét nagy választéku elegáns kalapmodelleket kaptam, melyek szives megtekintésére bátorokodom a m. t. hölgyközönséget ezennel meghívni.

Gyász- és alkalmi kalapok, valamint átalakítások igen rövid idő alatt készülnek miután erre elsőrangú munkacérot alkalmaztam. **Szörmeárúk nagy választékban.** Tollak valamint a leg-elegánsabb diszítések nagy mennyiségben vannak raktáron.

!! Vidéki megrendelések postafordultával teljesítetek !!

B. pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel:

Kelemen Béla

férfi- és női divatruháza Csáktornyan.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika vu Csáktornya.

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obzname pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Preplatna ošna je:
Na celo leto . . . . . 8 kor.
Na pol leta . . . . . 4 kor.
Na četvert leta . . . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fil.

Obzname se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorni urednik: ZRINYI KÁROLY.	Surađnik: PATAKI VIKTOR.	Izdatelj i vlasnik: STRAUSZ SÁNDOR.
---	------------------------------------	---

Navučiteljska sednica.

Oktoobra 3-ga su držali medjimurski navučitelji svoju redovitu sednicu vu Kotor občini. Do osemdeset navučiteljov se je zislo na ov den, da se razgovaraju med sobom, kaj njim je za činiti, da s čim svršeneš spunjavaju one dužnosti, koje društvo i zakon nalaze na njih, da budu pravi apoštoli, iskreni prijatelji onim ljudem, koji svoju decicu pošilaju vu njihove ruke.

Več vjtro ob pol 8 vuri se je vidlo, da je tak zvani »bumli« doručil svojim putnikdi iz gornjega Medjimurja na Kotor kolodvor, da denes takovi gosti pohajaju ovu občinu, koji se prez silnoga posla nepotrudiju sim. Kajti kojemu čoveku, — osobito navučitelju — bi došla ta volja, da se iz visokoga Štridovara odkutura (na bumlinu) do dolnje granice Medjimurja, ako nema tam silnoga posla. I kak da bi sam dragi Bog štel po volji činiti ovim putnikom, poslaj je rumeno sunce, da razširi svoje vugodne trake na sve one, koji se bojjuju v jesenskim vremenu prez gornjega kaputa na put odpraviti: čeli den je sijalo, kak da smo vu najlepšim mesecu, majušu. V takvim vremenu čovek rad putuje i v Kotoribu, makar je tam blize Drave, koja nam — osobito vjesen — višekrat s debelom meglom zakrije sunce, kak da nas opominja: čovek, zemi skrb za toplešu opravu, ar si blizo novembra, koj te nebu tak lahko pustil na dalešnji put.

Ob 8 vuri su se zisli navučitelji vu občinskoj školi. Tu ide jeden čopor, — na par korakov za njimi opet jeden drugi. — A kotoribske žene, kak da znaju, da rēdke

goste dobiju med se, počistiju, spometeju v ulice čisto, tak da se sve svēli od čistoće. Jedna se još i onda vēri, da idu navučitelji po glavnim putu — i snaži kanala pred hižom, da vidiju naši gosti, da i v Kotoribi se najdu žene, koje ne treba tirati na čistoću: znaju same od sebe, kaj je lēpo i kaj ne. No, naj služi to na čas i diku svim onim, koji se za red i čistoću brinju.

Ob 8 vuri je držala navuk, bolje rekuć vučila jedna domača učiteljica vu tretjim razredu od računstva. Lēpi napredek, kojega je pokazala svojim dijaćicama, naj služi na radost njemu i na diku čele občine, koja si je ovu navučiteljicu zebrela za male devojčice, da nje podučava.

Komaj da se rešila vredna navučiteljica svojega posla, već zoveju zvoni farne crkve sve goste vu zmožnu cirkvu, da je domači administrator, Lajtman György služil sv. mešu a na korusu zapopēvaju školska deāica vugodnu pesmu, i to po jeziku naše drage domovine. Domači kantor, Szilādi Florian si je dal toga truda, da s vugodnimi magjarskim pesmicami posluži svim onim, koji su se k sv. meši potrudili.

Po sv. meši su se odpravili svi navučitelji vu občinsku školu, de je opet domači ravnački učitelj, Pataki Viktor čakal svoje goste i s najlepšim prijateljstvom kalauziraj, vodil stranjke učitelje i ostale goste. — Škola njegova vu najlepšim redu, i to je nam, navučiteljom najdravši, a njemu najlepša koruna tak pred svojimi poglavari, kak pred svakim čovekom, koj je znatiželjen, kak zgledi vun kotorska škola. — Nego, žalji bože, školskoga odbornika niti tak maloga smo ne vidli med sobom, niti pred

sednicom, niti pod sednicom niti po sednici — kak je najdrobneše muštardovo sēme.

Po sednici su se svi gosti odpravili vu oštariju na kolodvor, de nas je čakal dober obed. Svi smo dobro jeli, pili, popēvali — a nekoji i tancali — do pol sedme vure, da je opet doručil drugi »bumli« koj je sve goste spobral z oštarije i odpejlaj svakoga do boljšega mesta, kojemu je ime: blaženi dom. —

Svi su bili veseli i zadovoljni, a osobito ja, koj sam v Kotoribu odisel s gornjim kaputom, a dimo prez njega. Sreća, da mi je još frak kaput ostal.

R. —

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuwane predplatnike, naj nam vu novim ferialju predplatne zaostatke čim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Zaruki.** Kotzig Idu, Kotzig Karoly mjestnoga nadzornika od južne željeznice kćer si je zaručil Petz Viktor honvédski poručnik u Sopronu. — Lebovits Cili gospodjicu iz Damaša je zaručil Neumann Lajos szelenceiski trgovec.

— **Gospodarkrugni sabor.** Od Csáktornya Gospodarstvenē Društve odbor bude tekućeg meseca 15-ga dana poslie podne ob 4-ti vuri na varaskoj hiži sednicu držala, na kojoj odborni člani se pozivaju.

— **Kolera u Medjimurju.** U prošlim pelek se je on strašni glas rezširil u Csáktornya varasu, da je kolera, ova žuta kuga već k nam se dovlekla. Ali glas — na sreću — je nē bil istinski, jer samo od menše ču postajenje se je konstateraj, i koga je jedno malo pijanstvo zrukuvalo. Slēpoga

Nekoje manje poznate basne.

I. Papiga i Gavran.

Nieki gospodar je imaj za svoju zabavu papigu u karletki. Jednog dana je dobil liepoga, velikoga gavrana, kojega je nastanil u karletku k papigi. Dakako da se je u liepoj opravi obučena papiga prestrašila, kad je zgledala svojega grđoga crnoga pajdaša. Od glave do pet je taj pajdaš bil drugaćiji nego ona; kljun jednaki, dočim je njezin bil zavinjeni, njegova opravu jednostavno crna, a njezina u svih se farbah leskajuća, onda je on još ktomu bil miran i mućeci dečko, dočim je ona podjedno po frličih u karletki gore dole plazila, a jezik joj je samo onak bez glave i repa brblajaj jedan nesmisaj za drugim, pak je za to, kad je videla, da bude morala s njim zajedno stanovati, viknula: »Oh, kakova je to spodoba! Njegov pogled i njegov način, — onda još ktomu njegovo mućanje, — ah to je strašno. Kak su mogli njega — toga prostaka — meni za pajdaša dati? Niti je pristojno oblečen, da bi se mogel s menom spominati. . . .«

A baš tak, kak je papiga jadikovala,

jadikoval je i gavran te si je želel svojimi sebi jednakimi prijatelji se po vrtinom: zidu i po polju setati te ozbiljno i promišljeno se razgovarati, a nē bezmisleno brbljanje ove u svih farbah se leskajuće babe slušati. »Oh Bože!« — zdehnuj si je — »kaj sam Ti zakrivel, da me štum klafurum kaštiguješ?«

Nauk: Kako mže zrelo mislećega ozbiljnoga muža boleti, ako se ga postavlja u red raznih vetrenjakov i deranov.

II. Fazan.

Jednoč je med živinom nastal glad. Letina je zlo izpala, kak se to i pri ljudih dogadja, pak je anda med živinom nastal glad Sve je kricalo za kruhom, a slabije stvari, kak su muhe i komari, su od glada samo padali na zemlju i pogibali.

I zlatopernati fazan se je od nekuda dovlekel kroz grmlje, te je ves slab i obne-mogal na granici toga šikarja pričel zdiHAVATI i na ves glas jadikovati.

Tu doleti k njemu vrana te ga zapita zakaj toliko zdiHava i javče; a kad joj on odgovori da ga u to ždo vrijeme glad muči

i da ako tako još koj čas potraje, bude siromak s cielom svojom obitelju od glada poginuti.

Na to vrana: »Dragi moj prijatelj, na tvojem miestu bi ja imala najobilniji stol med svum živinom ove šume. Ako ti prodáš tvoju, kak zlato se kreseću opravu, ti za nju dobiš toliko, da ti bude na godine dosta, da nečes morati gladovati.«

Taj tobač se je Fazanu dopaj i on nemisleći na dalje, već samo gledēći sadašnjost, otiče svum svojom opravom u duplo k jazvecu, te mu ju proda za dvie drvenjke hrzi.

I izbilja, — sad mu je išlo po grolovski, od gladovanja niti znahe, stol uvijek pun izobilja, jednom rieću: svega dosta.

Ali to je trajalo samo kratko vrijeme, jer na jedan krat za tim pritisne zima, a moj siromak fazan je sad tu stal bez oprav ves moder i smržnjeni, te je mimo letećoj vrani doviknuj:

»Ti nesretna prijateljica, tvoj navuk nije bil dobar, jer to je istina, da se od glada more umrieti, ali on, koj se smrzne je takajše mrtav.«

glasa je jedna, iz Alsómihályfalva občine osbiljna Tota Kajetana supruga zvana 46 let stara žena zrokuvala, koja je na cugu iz Polstraua došla, i med putem je njoj hudo postalo. Kada je cug na csakornjaiskoj stacionu došel, kondoktér je odmah javljenje vćinil stacionefu, koj je na hitroma telefonál kotarskomu sudcu, da nek odmah dojde van, i nek daje ustanoviti, jeli je nê koleriiski beteg. Kotarski sudec je s tremi doktori na lice mesto došel, i ženu su pod izragu vzeli, ali nikakvu kugu su nê na njoj konstátéráli. Od žene zlopostajenje je tomu bilo zrok, da se je ona na Polstrau stacionu napila s vinom i pivom. Ženu su slobodno pustili i k tomu — jer je nê imela peneze — ona je i stroške dobila, da nek se dimo putuje.

— **Dêtevkradjenje.** U minućem mesecu, kada su na Szentkeresztu orsačkoga sajma držali, špajnsko pripceenje se je dogadilo. Jedna Kalamari Maria zvana 5 let stara pucicka je zginula, koja je svojemí rodítelji došla na sejem iz Dežérákaka. Kako su rodítelji spazili pucicku zginjenje, odmah su to najavili žandarom. Žandarstvo je nê samo med sejmare iskalo dête, ali i perlakski kotarski sudec je orsačko kurantéranje odredil. Tak se vidi, da plavu, jako vun zraščenu malu pucu su vkrali. Nêje nemoguće, da je pucicka med ciganjске ruke došla.

— **Odprto ostavljena pregrada.** U Olberdorfu je Šerr zvani posudjetrgovec svojim kolum okoli polnoči prêk željeznickoga puta hodil i na ta napredujúći teretni-vlak ga je odhitil. Kola su se na falate zdrobila. Šerr je na tezkoma oranjeni. Njegva supruga je umrla i konji su poginuli. Odgovornosti vaharta napastoha, koj je pozabil pregradu zatvoriti.

— **Zaklal ga je vetermelin.** Od búckeburgjski (Nemški orsag) vadase jeden Schröder zvan: poručník je iz vadljige prêk hotel bejžati med lopate od vrtajućega melina. Od vetermelina jedno krilo je njega potegnulo i na pedeset metere daleko odhitilo. Komaj dvajstícetiri léta stari poručník je odmah umrl.

— **Samoubojna barunica.** Barun Durneisz Ilou je u petek pred poldan njezina jedna rodbina u omedlenim položaju našla na Nadherceg Šandor-ulicaiskim stanu,

kada je k njoj došla. Odmah je obznanila branitelje, koji su barunicu u jeden sanatoriumu spravili. Dokončali su da je barunica iz samoubojne nakane veronala nutri vzela. Njegova čina zroka ne poznaju.

— **Zanimiva štatistika.** U Londonu (Englezia) naselbinsko ministarstvo je sada vun dala njegovu prijavu od divje živine pustošenje u Indii. Polag toga samo čemerne kaće su nê menje, kak 19 jezer 658 ljude na smrt grizli. Tigríši su 9 sto i deset ljude rezstrgnuli, leopardi 302 ljude. Vuki 269, a drugi grabežljivi živini 686 ljude su na smrt odnesli. Proti tomu ljudi su 70 jezer kaće i 18 jezer grabežljive živine pustošili.

— **Mesto medveda človek.** Herceg Thurn-Taxis Šandor je u prošim mesecu u Felsőapsa hataru vadasiu držal. U petek (september 30-ga) pred poldan med vadaseenje se je smrtna nesreća pripetila. Lattersberger Andraš nadjagar med tri medvede proganjanje je slučajno na smrt strelil Veszelin Gotthard jungblauiskoga stanovnika. Herceg je vadasiu odmah obustavil. Oblasti su izragu podigli.

— **Veliki ogenj na pokrajini.** September 30-ga dana u poldne je veliki ogenj nastal blizo Letenje u Zaik občini. Četerdeset hiže i pokrajine stane su se zgoarele. Trideset gazi su bez stana ostali. Od hiže samo jedno malo stran je bilo osjgeravano. Za pogorelce sabiranje su već odredili.

— **Umorjeni trgovci.** U Andoč (Somogyvarmegija) obćini september 30-ga dana su umorjenoga i vatkradjenoga našli Grünhut Gabor trgovca i andočiskoga stanovnika. Sumnja na Pap Jožef andočiskoga stanovnika se ravna, koj se ve nakani u Ameriku putovati. Žandarstvo je odlučno izragu podiglo.

— **Bečki načelnik u Budapeštu.** Neumayer Karolj dr. bečki načelnik je u september 30-ga u noći u Budapešt došel, kaj dr. Barczy Istvan budapeštinskoga načelnika pohodi. Bečki načelnik se je jako dobro zabavljal u našim lepim Budapeštu, i samo 2-ga oktobra u jutro se je nazaj putoval u Beč.

— **Nê je za soldata.** Pap Istvan, dvajstítri lét stari težak mladenac se je prvoga oktobra odvećer u Budapeštu u Čerkes-ulici na svojem stanu obesil, i dok su

ga hižni spazili, već je mrtev bil. Pred samoubojstvo je jednoga lista pisal, u kojim to veli, da zato si je odhitil življenja, ar su ga nê za soldata nutri vzeli. Dakle ov nesrećni mladenac je »untauglich« bil.

— **Samoubojni ravatelj.** U Budapeštu na Rakoczi-putu nalazeću Orient-svratištu september 30-ga dana odvećer se je jeden po gospodski opravljeni, sriednjedobe muž svratil. Gost je s jednim malim rućnim-torbom došel, i na prijavnilist je to napisal: Ney Imre ravatelj. V noći ob fertaltri vuri je od svratište dvornik pucanje čul iz prvoga kata. Gori je bejžal, i na red je izražil vrate i u 17-tim brojnim kruci je hripanje čul. Nutri je hodtel idti, ali vrata su zatvorena bila. Redara je pozval, koj je vrata razbil. U sobi na podu ležeći, pred postelje u spalvalnirubaci, omedlenoga su našli Ney Imria. Odmah su obznanili branitelje, ali dok su oni na lice mesta došli, Ney Imre je umrl. Konstátéráli su, da se Ney na diesno slepocnicu strelil. Na noćnim ormaru su jednu malu karticu našli, na kojoj je sledeće pisal samoubojnik: Ney Imre ravatelj od Domo-vinske Mramorobrť Dionice družtve Bukova, Hunyadvarmegija. Obznaniju Deutsch Viktor fiskaliusa Lipot-okrugput, broj 8. U njegovim žepu su stoosemdeset kurune, jedno zlatno vuru, lanca, i srećerno cigarettin toka našli. Zrok od samoubojstve je nê poznato.

— **Bogati prosjaki.** Hajduszoboszló-isko poglavarstvo je ove dane za radi kole-re pjestovalištanje izragu držala med varaske stanovnike. Poleg prilike iztrage na Szabó sestre, sedemdeset godine stare prosjakedievoyke stanu u jednim papirnatim omotu su već jezer kurun vrednosti papirnatepeneze, nadalje zlatno i srećerno peneze našli. Od stana u jednim kutu našli su jednu ladicu, koja je puna bila s kufnimí penezi, ladicu je dvê metercent težka bila. Prosjake dievojki su ipak u najvećšem siromastvo živeli.

— **Prijatni tolvaji.** Još se je u srednjim ljeto pripetilo, da je Odor Géza, zalaegerszegijski novčano posao direktije voditelj u Taljanskim orsagu hodil i na cugu su mu jednu torbu, u kojim dvê jezero kurun vrednosti dragulji i druge stvari su bili — vkrali. Tolvaji su vezda torbu (brččas prazno) nazaj poslali k budapeštanskim

Nepromišljeni nauk nepromišljeno slušati znači iz zla u još gore padati. Siromak Fazan se je oslobodil smrti glada, ali nepromišljeno, jer će se sad u to ime smrznuti.

III. Cizak.

Bili su u jednoj karletki zatvoreni cizak (cajzlek) i slavulj, te je karletka visela na Damonovem obloku. Slavulj je pričel svojim angelskim glasom pievači, a sinek veli otcu: »Ah ja bi rado iz bliza toga ptičeka videti, koj ovak božanski pieva!«

Otac mu za volju vzeme karletku iz obloka te ju metne na stol, pak veli: »Evo su ti obodva; sad mi povedi koj izmedju njih je taj angelski pievač? — Pogodi!«

Sin se odmah približi karletki te svum sigurnostju pokaže prston: cizaka velec: »Ov je sigurno taj zmožni pievač, pak drugčije niti nemože biti, jer gledajte mu samo njegovo liepo, čisto, zeleno perje, po tom se odmah vidi, da on jedini znađe ovak liepo pievati. Onomu drugomu se već izvana na perju vidi, da nemre imati tak liepi u ugodan glas.«

Recite mi moji vriedni čitatelji, jeli

navadno u životu nezaključujemo isto tak, kak i ov dečak? Tko nosi liepu odieću, mora biti i pametan, pak makar je još toliki zmetenko. Već puno krat je u mnogih slučajevih, pri iskanju miesta za rad, odlučila pri izboru odieća. I meni je osobno poznat slučaj, gde je grof S. za informatora za svog sina, koj se je pripravljal za gymnaziju, izabrał liepo obučenoga i po modi počeslanoga bedaka, a odbil siromaški obučenoga i mozbit skosmanoga filosafo, koj je poslie pet godinah iza toga bil onomu grofiću professor na gymnaziji, a k tomu je i na sveučilištu polučil čast doktora philosophiae, doćim je on drugi, kojega si je grof za informatora izabrał, bil u isto doba dnevnikař (diurnista) u obćinskom uredu.

IV. Lav i zajec.

Nieki Lav (oroslan) se je milostivo sprijateljil sa zajcom, pak se je šnjim pustil u razgovor, kak sobom jednakim. Sad ga na jedan krat zajec pita: »A jeli je to istina, da vas Lave jedan bedasti kokot svojim kukorikanjem more tak prestrašiti, da vas u biegnatira?«

»To je istina« — odgovori lav — »pak u obće je i to mnjenje, da mi velike zveri, svi poprieko imamo u sebi svaki nieku slabocu. Tako se pripovieda o elefantu, da ga hroktanje svinje u veliki strah natiera, a o konju se pripovieda, da se pred devom (gamilom) plaši.«

»To je zaista čudnovato! — veli zajec — »No, sada tekar razmem, zakaj se mi zajci tak strašno pred psi bojimo.«

Ovak se mnogi bedaće prispodabla sa velikaši i misli, da je šnjimi jednaki, kaj poglavito čine social—demokrati svojimi nevaljaními nauki.

V. Stari lav.

Stari lav, koj je još od svoje mladosti bil vrlo okrutan i krvoločan, je sada od starosti posve obnemogel ležal u svojem duplji i čekal smrt. Zveri, koje su uvijek pred njim od straha trepetale, ga sada nisu milovale, jer lko se žalosti nad smrtju nemirnjaka, pred kojim nikada nema mira, već uvijek mora drhtati? Zveri su se dapaće veselile nad njegovog života koncom, da se ga hvala Bogu rieše. Nekoje izmed njih, koje

nadkapitanstvo, koj pak je torbu vlasniku takaj nazaj postal.

— **Umiranje.** Jedna dobra duševna gospodja je zaprla za navieke svoje oči, za koju ne samo njezini bližni rođjaci, nego i drugi, koji su nju poznali, tuguju. Pokojnoga Ziegler Kalmana, bivši kraljski notariuš i orsački oblegata supruga, njegva udovica, rođjena Todor Hermin, tekućeg meseca 2-ga dana u Grazu, gde se je dala u jednim sanatorijumu vraćiti, je umrla. Pokojnica je 56 godine živel, i već od zdavnja vremena je teško bolestna bila. Sada se je od svoje muke riešila. Njezino mrtvo tielo su u Csak-tornya doneli, i oktobar 4-ga dana poslie podne ob 3-ti vuri s velikom sućutom na vekivečni počinek spravili. Pomiroćina sveta misa se je u csakornyaiskoj farni cirkvi oktobar 5-ga dana pred poldan ob 10-ti vuri oblužavala. Za nju veliko rodbinstvo tuguje. Nek počiva u miru Božjeni!

— **Samoubojni ruski grof.** U Münchenu jeden Kavorski zvani mladi ruski grof se je strelil. Mladi grof je zaljubljen bil u jednu plesaćicu i to je mislil, da dievojka će njega vkiniti. Zato je samoubojnik postal.

— **Nesrečni pukovnik.** Okoli Gjakovar varaša su soldati u prošlim miesecu vježbanje držali. Prigodom vježbanjem Schreiter Ferenc vitez, od zimonjskoga 14-ga pešićkoga regementa pukovnik je tak nesrečno hodil, da su ga teško oranjenoga u gjakovarski špital odneshi. Kada je pukovnik iz konja doli opal, još ga i jedno ritanje doslego na šinjeku. Njegov rani su tak težki, da nebude mogel dalje živet.

— **Krabuljni razbojniki.** Na Hudson varaša (Amerika) okolici su od Frich i drugi firma kassera, koj je na automobilu u fabriku išel, da tezahe spleće, krabuljni razbojniki navahili, i njega, i njegovoga automobil voditelja na smrt strelili. Razbojnikim, koji su pri kasseru nalazeće 20 jezer dolare (stojezer kurun) vkrali, nikvoga traga ne moći znati.

— **Uništeno selo.** U Tarcaľf obćini je u pondelek veliki ogenj bil. Jedna hiža se je iz nepoznatoga zroka vužgala, i za kratko vrieme celo selo je zgorelo. Uništila se cirkva, farovska hiža, škola i obćinska hiža.

je još uvijek njegova krvoločna nepravda bolela, koju im je tekom svog života počinil, želele su se nad sada nemoćnim osvetiti. Prevejana lisića ga je uznemiravala svojimi grizećemi riećmi; vuk ga je najgadžnijemi riećmi psoval te mu je nejgorja imena nametal; vol ga je svojimi rogovi nekoliko krat vbol; divlji prasac ga je svojimi kleh ranil; dapaće i isti lien osel ga je svojom kopitom za vuho durnul. Jedini pleneniti konj je mirno stal i nije mu nikaj učinil, akoprem mu je lav prije dvie—tri godine mater razderal.

»Zar mu ti nećeš jednu za vuho vdrapiti?« — pita osel konja.

Konj mu ozbiljno odgovori: »Ja to držim za prostotu i bezobraznost, da bi se nad mojim neprijateljom fantil, koj mi ne može više škoditi.

Tko u tom konjovom odgovoru nenajde nauk za život?

VI. Dvostruki hod.

Deva i osel pštuju zajedno i osel veli devit: Kak je to, da ja u mojem korako to-

— **Glavosjek.** Na Nagjvaradu strahovitim načinom si je svojega življenja skončal jeden Kovač Šandor zvani mladenac. U prošlim nedelju v zoru je van išel na kolodvor, i tamo pred jednoga teretnoga vlaka zadnjega vagona kotaće se lezal, tak, da si je vrata na šinje del. Med šibanje od cuga lokomotiv je tresnul zadnjega vagona, koj je mladencu vrata odrezal. Glava se mu daleko kutrala od tielo. Mladenac je toga čina u svojim žalostim delal, ar je za soldata ostal, i vezda bi moral nutri rukovati k svojem regementu.

— **Dezentor.** Huszti Tóth Šandor od pastuh postojbina prosti soldat je iz Eperješa pred nešteremi tjedni skočil i od tada uvijek lutatil. Žandari su ga na Kiraljhaza našli i kada su ga vloviti hoteli, Tóth se je dvekrat u usta strelil. U szatmarski obćespital su ga odneshi, gde je na kratkoma umrl.

— **Samoubojni financ.** Horvath Jozef finanski pazitelj u Lengjeltóti obćini se je svojim službenom oružjem strelil i odmah umrl. Jednoga lista je nazaj ostavil, u kojim to piše, da zato je samoubojnik postal, ar vezda bi moral nutar rukovati na tri godine k soldati, i on se jako bojal od soldačije.

— **Kradljiva službenica.** U Buda-pestu Tal Maria službenica, koja je pri Pfeifer Leo trgovcu služila, je ove dane na Holló-ulica pod 12-tim brojom lezeći stanu jednoga ormara gorivtrgnula i iz njega 4 jezer kurun vkradnula. Kradljivu službenicu, koja je iz njezine službeno mesto skočila, sada detektivni išteju.

— **Konjtrženje u Magjarskim orsagu.** Grčka vlada je odlučila, da u Magjarskim orsagu 4 jezero konje će kupiti. Povjerenstvo za kratkoma bude se hapila konje kupuvati.

— **Krvni prevrat u Portugalii.** U portugalskim orsagu je krvni prevrat postal. Kak novine pišeju, u ovim orsagu, u glavini varašu, u Lisszabonu je prevrat van vudril. Ratniladji bombardiraju kraljsku palaću, na koju su prevratni republičku zastavu van iztaknuli. Čela vojska i flotta je k prevratnim stanu stal. Polag glasa Manuel kralja su vlovili. Prevrat se s soldačkom bunum hapila, koja se u tork v noći van drla. Morjani i kanonéri, najbolje pako ratni-

liko krat falim? Sad udarim nogom o kamen, sad se popiknem ili cocnem u grabu, gde su moje oči ipak tak blizo nog i ja u hodu samo na nje pazim. Tvoje oči ti mnogo više nosiš, jer je i tvoj vrat dulji, negleđaš nikada pod noge, kak ja, pak ipak nikada nestaneš krivo?«

Na to gamila odgovori oslu: »Ti vidiš samo ono, kaj ti je najbliže, tvoje oči vide zapreku pod nogami onda, kada je već prekasno za korak promieniti. Kada ti opaziš kamena pod nogami, onda si se već na njega popiknul. Ja pak daleko napravo gledam i vidim već iz daleka zapreku, koja će mi pod noge doiti, pak joj se onda još za vrijeme lahko mogu vugnuti!

I ova basna sadržaje u sebi tako jasni nauk za život, da mi ga nije potrebno posebno tolnačiti, jer tu ipak jasno kak na dlanu stoji, da svaki svoj čin moraš napravo prosuditi, prije nego se u njega trkneš, — onda je prekasno!

Em. Kollay.

ladji su se odmah k bunim priklopi. U morjanski kasarni i u pristaništu republička zastava duva. Kraljsku palaću su soldati okolo vzeh. Na ulicah štuki grmiju i se harcuvaju. Manuel kralj sada u veliki pogibelji stoji, brščas bude moral zahvaliti od portugalskoga tronuša, ali pak republikanci ga stiraju iz orsaga, jer ov nesretni kralj ne pozna politiku, i jako je slab toga orsaga voditi. Ov prevrat već od zdavnja traja. 1908. februar 2-ga dana se pripetilo, da su portugalcii Carlos kralja i Lajoš Fülöp kronprinza umorili. Od ono vrme néga mira u Portugalii, od dan do dana se uvijek povekšela ona stranka, koja neće kraljestvu, nego republiku u Portugalii. No, vezda se i to pripetilo; istino, da čela stvar po krvnim putu, jer kralji ne hoćeju tak na lehnkoma lada dati njihova tronuša narodu, nego ipak narod vekšo jakost, i mozbit jušša ima k svojemju življenju kak sto kralji, jer naroda reć, je Božji reć!

— **Željeznička nesreća.** U Ameriki je opet velika željeznička nesreća se pripetila. Poleg Gillespie (Illinois država) su se dva vlaki stresnuli i 52 ljudi ga umrlo.

— **Samoubojstvo u sanatorijumu.** U jedni budaiski sanatorijumu je jedna gospodja u sriedu v jutro samoubojstvo pratila. Naime Weisz Lipota, temešvarškoga trgovca supruga, rođjena Drucker Aranka, već je od zdavnja teško živacbolestna bila i uvijek je od samoubojstvo govorila. Ne zdavnja su nju u sanatorijum doneshi, da ju vraćuju. U sriedu v jutro je neka vušla u sanatorijumov dvor i tu se je na jedno drvo obesila. Dok su ju našli, već je mrtva bila. Nesretna žena je 32 godine stara bila.

— **Oktobar 6.** U prošlim četvrtku je bilo 61 godino onomu, kada je u 1849. oktobar 6-ga dana Haynau, ov prokleti čovek i hahar 13 magjarske honvédske generale u Aradu dal obesiti radi toga, da su ovi za magjarsku slobošćinu i za našu dragu domovinu vojували. Ovoga dana su u celim našim orsagu svetkovali, i svigdi je spomenek bil od naše negdašnje vërne i dobre generale. U Csakornji na ov dan pred poldan ob 9-ti vuri u farnoj cirkvi je sveta misa bila, na kojoj sva školska dieca s učiteljimi su bili nazoćni. Za svetom misum pak je u školah spomenek bil od aradske mućenike i od domoljube.

— **Pod vlakom.** Farbaky Kornélia, njlraiska švelja je u pondelek od svoje roditelje v Budapest skočila. Na roditeljev prošeć budapeštanska redarstva je dievojku iztraživala i nju nazajsilila k roditeljev dom. U tork pri Eršekujvaru se dievojka pred brzovlakom hitila, koj je nju podpuno raztrgal.

— **Jednoga majora smrtna nevolja.** Waltersthaji Walter Richard bečkoga honvéd husarskoga majora je u tork poldne na svojim stanu smrtna nevolja dostigla. Major je u jednim oružjeormaru jednoga revolvera iskal, kojega je hotel njegovomu sinu poslati, koj je kanonérdobrovoljac. Našel je jednoga velikoga soldačkoga revolvera, od steroga je to mislil, da je ne nabit. Med kaj je revolvera čistil, oružje se na hitroma sprozililo i kuglja se majoru u prse zavrtela, oprava pak se vužgala. Na pucanje je dobežala njegva supruga, koja je planula na hitroma pogasila i frisko doktora dala zvali. Ali doktor je samo smrt mogel konstatérati. Walter major je zadnjić pri horvatskim orsačkim kormanu služil. Bil je u 1866-tim pruskim boju i u bosniiski okupaciji. Njegvo smrt njegva supruga i tri sinu tugovaju.

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

pótleka

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult **köszvénynek, osztnál és meghűlésnek.**

Figyelemztetés. Silány hamisítványok miatt beviszárlások óvatossá legynék és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K. 1.40 és K. 2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Forgátár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

**Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany országhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

422 sz. 1910. Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. jbiróság 1910. évi Fb. 246/2 számú végzése következtében Csáktornya nagyközség végrehajtója javára 543 kor., 05 f. s. jár. 1910. évi július hó 12-én foganatosított kielégítési végrehajtás ulján lefoglalt és 3310 koronára becsült 1 vas-pénzszekrény, kalapok, gombok, fehér vászon pamuk, női- és férfi-ruhaszövet, szines vászon, női kendők, és cipőkből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáktornyai kir. jbiróság 1910. Fb. 246/3 sz. végzése folytán 543 kor. 05 f. tőkekövetelés, ennek 1910. évi január hó 1 napjától járó 5%, kamatai és eddig összesen 12 kor. bíróság megállapított költségei erejéig Csáktornyan a városház épületében leendő eszközölésére

1910. évi október hó 11-ik napjának d. u. 3 óráján határidőül kiüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is elfognak adatai. **336 Csáktornya, 1910. szept. 30.**

2377/1k. 1910 Árverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírószág közhírré teszi, hogy Wollák Rezső csáktornyai ügyvéd áltai képviselt Alsólendva Vidéki Takarékpénztár végrehajtónak Vinkovics Adolf s neje Zalog Mária miksavári lakosok végrehajtást szenvedettek elleni 5200 kor., 539 kor. és 539 kor. tőkék s jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést az 1881. LX. t. c. 144. és 146. §-ai alapján elrendelte, minek folytán végrehajtónak Vinkovics Adolf s neje Zalog Mária ellen fenálló 5200 kor. tőke, ennek 1908 évi augusztus hó 16-tól járó 6% kamatai, 8 kor. 15 fill. óvási 1/4% váltódíj, 48 kor. 25 fill. per, 48 kor. 65 fill. végrehajtás kérelmi, 66 kor. 80 fill. árverés kérelmi költség, továbbá Vinkovics Adolf ellen fenálló 239 kor. tőke, ennek 1908. évi július hó 8 napjától járó 6% kamata, 6 kor. 55 fill. óvási 1/4% váltódíj 45 kor. 40 fill. per és végrehajtás kérelmi mégis 539 kor. tőke, ennek 1908. évi július hó 4-ik napjától járó 6% kamata, 6 kor. 55 fill. óvási, 1/4% váltódíj, 34 kor. 55 fill. per, 22 kor. 35 fill. végrehajtás kérelmi és a még felmerülő költségekből álló követelés kielégítése végett a nagykamizsai kir. törvények és a csáktornyai kir. járásbírószág lerü letéhez tartozó és a miksavári 5 sz. lkvben 268 hrsz. az ingatlanból Vinkovics Adolf s neje Zalog Mária nevén álló felerésze 132 kor. illetve Vinkovics Adolf nevén álló 1/4-ed része 91 kor. az ugyan

ottani 441. számú telekkönyvben 5 hrz sz. ingatlanból előbb Vinkovics Adolf jelenleg Gasparez Péter és neje Kalcics Mária és Vinkovics Adolfné szül. Zalog Mária nevén álló felerésze 1382 kor. illetve előbb Vinkovics Adolf, jelenleg Gasparez Péter és neje Kalcics Mária nevén álló 1/4-ed rész 691 kor. az ugyanezen telekkönyvben felvett legelő és erdő illetményből előbb Vinkovics Adolf jelenleg Gasparez Péter és neje Kalcics Mária és Vinkovics Adolfné szül. Zalog Mária nevén álló felerésze 20 kor. illetve előbb Vinkovics Adolf jelenleg Gasparez Péter és neje Kalcics Mária nenén álló 1/4-ed része 10 kor. becsáron

1910. évi október hó 20 napjának d. e. 10 órákor Miksavár község házáan! Wollák Rezső felperesi ügyvéd vagy helyettesse közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladatni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár, melynek 1/4-nál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni és pedig 18 kor. 20 f. 9 kor. 10 f., 138 kor. 20 f. 69 kor. 10 fill., 2 kor. és 1 koronát.

Vevő köteles a vételárlt három egyenlő részben, mégpedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítható 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 45 nap alatt, a harmadikat ugyanattól 75 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési naptól számítható 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módozatok szerint lefizetni.

Csáktornya, 1910. június 16. 937

A Budapesti Asztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

ÉS HITELSZÖVETKEZET
az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja.

12 éve fennáll, felhívja a n. é. bútórvásárló közönség figyelmét, hogy VIII., József-körút 28. sz. (Bérekocsis-útca sarok, valamint IV. kerület Ferenciek-tere) :: 1. szám. (Királyi bérpalota) ujonnan átalakított helyiségeiben rendezett ::

lakásberendezési kiállítás

megtekintésére, raktárunk, mely a legnagyobb az országban, a legegyszerűbből a legfinomabb kivitelű, művészek által tervezett és szakbizottság által felülvizsgált butorokból áll, teljes lakásberendezéseket művészi tervek szerint készítünk, :: mind-n darab jótállás mellett adatik el. ::

934 2-10

929 2-2 **Hirdetmény.**

A stridő-larkashegy! m. kir. állami szőlőtelep kezelősege közhírré teszi, hogy a telep folyó évi mintegy 1500 kígr. alma és körte, 300 kígr. szilva s 3000 kígr. szőlőtörköly termése.

folyó hó 9-én d. u. 3 orakor

kezdődő nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek fog eladatni. Egyben felhívjuk a tisztelt venni szándékozókát, hogy jelzett napon a telepen megjelenni sziveskedjenek.

Bánatpénz alma és szőlőtörkölyre külön-külön 20 korona s a szilvára 5 korona. Érdeklődőknek szives felvilágosítással szolgál **A TELEPKEZELŐSÉG.**

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM.

megbizói kényelmét szem előtt tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőlet létesít és ezáltal módot nyújt a nagyérdemű közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Hirschsohn Testvérek Csáktornyan

vette át a képviselőlet és a gyár rendes áraiban vállalja az ur-, női- és gyermek-öltönyök, disztrő és butorszövetek, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, csipke- és végáruk, szőrmék stbiek vegytisztítását és festését.

👉 **Ügyszintén ágytollak tisztítását és fehéreműek mosását is.** 👈

A nagyérdemű közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraiáról, szives jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőlet és szános megbízatást kér a

KOVALD PÉTER ÉS FIA CÉG.

Globin

a legjobb
czipőtisztítószer

AZ ELISMERT

LEGJOBB

LEGELTERJEDTEBB

MAGYAR NAPILAP

AZ UJSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Rákóczi-út 54.

Főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor.

Felelős szerkesztő: Gajári Ödön

Szerkesztőtárs: Dr. Ágai Béla

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 2 K 40 fillér, 1 negyed évre 7 K, fél évre 14 K, egész évre 28 K

Iparos s kereskedő előfizetőink céget
e rovathoz díjmentesen közöljük.

IPAROS és KERESKEDŐ előfizetőink névjegyzéke.

Iparos s kereskedő előfizetőink céget
e rovathoz díjmentesen közöljük

Bádogos:

Hübsch Manó, (faszáraktár) Csáktornya
Dorner Sándor "

Börkereskedő:

Mayer Testvérek, Csáktornya

Borbély és fodrász:

Nádasdi Nándor, Csáktornya
Mik Szilárd, "

Mézeskalácsos és viaszgyertyafőző:

Tihanyi Mihály Damása

Butorraktár:

Butor és koporsóraktár.
Horák Ödön Csáktornya
Schwarz Lipót, Varazdin
Hirschler Armin Varazdin

Cipész:

Masztnak József, Csáktornya
Menkó Bálint, Csáktornya

Divatruház:

Lizni és Brodnjak, Stridóvár

Eredeti Singer varrógépek:

Singer Co., Árpád-utca Csáktornya

Férfi szabó:

Ivacsics Ignác, Csáktornya
Bedics Ferenc szabó "

Férfi és női divatárú:

Zrinyi Viktor, Csáktornya

Fűszerkereskedés:

Mayercsák Béla, Csáktornya
kőszén-, faszén-, magvak és a "Műtrágyát
Értékesítő Szövetkezet" raktára.
Gráner Testvérek, Csáktornya
Mráz testvérek, "
Ifj. Premecz Miklós, "
Deutsch Salamon, "
Hirschsohn Henrik, Perlek
Mattersdorfer N. Nyirvölgy
Leitmann György

Kávéház:

Hajas József, Csáktornya
Horváth Géza, "

Képfestő:

Scheiber Mór, Csáktornya

Kőfaragó és sirkő készítő:

Tersztenyák Bódog, Csáktornya

Likörgyár:

Hochsinger M. és fiai, Csáktornya
készíti a híres "Glória" sósaborszeszt
12 üveg bérmentve 5 korona

Mészáros:

Nuzay Mátyás, Csáktornya

Órás és ékszerész:

Pollák Bernát, Varazdin

Pezsgőgyár:

Muraközi pezsgőgyár, Csáktornya

Pék:

Stolcer József, Csáktornya
Petrics Viktor, "

Szállító és deszkakeresk.

Löbl Mór és fia, Csáktornya

Tejet és tejtermékeket

Csáktornyára házhoz szállít
Bányavári gazdaság.

Uri- és női divat, játék és díszművészet:

Kelemen Béla, Csáktornya

Vaskereskedés:

Bernyák Károly utóda, Csáktornya
Binder Károly
Prostenik Gusztáv, Csáktornya

Vászonkereskedő:

Szivoncsik Antal, Csáktornya

Vendéglők:

Hajas József, Csáktornya
Pecsonnik Ottó, "
Hencsey Gábor, "
Antonovics József, "
Becsey Albert, "
Horváth Mihály, (Fehér galamb) "
Horváth Géza, "
Kelemen Imre, "
Prusztz Alajos, "
Deutsch Zsigmond, "
Schlesinger Mór, "
Özv. Mihálics Ferencné, "

vendéglő a vasúthoz
Singer Salamon, Kisszabadka
Kalchbrenner Ferenc, Stridóvár
Söjtöry János, Drávavásárhely
Deutsch Adolf, nagyvend. Drávavásárhely
Kovács Mihály korcsmáros, Drávavásárhely
Leitmann Mihály, Nyirvölgy
Leitmann Bálint, Szentilona
Feigelstock Andras Bpest, VII., Dohány-u. 81

Szabadalmazott "Kristály" borozó gyár:

Herczeg Sándor vasuti vendéglős, Csáktornya

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: Strausz Sándor Csáktornya.

Gabona árak. — Ciena žitka.

mmázsa	l m.-cent,	kor. fill.
Buza elsőrendű	Pšenica	9 50—
Rozs	Hr2	6 75—
Árpa	Ječmen	6 75—
Zab	Zob	7 20—
Kukoricza	Kuruza suha	6 20—
Fehér bab új	Grah beli	10 00—
Sárga bab	› zuti	8 35—
Vegyes bab	› změšan	7 85—
Kendermag	Konopljeno seme	10 00—
Lenmag	Len	12 00—
Tökmag	Koščice	11 00—
Bükköny	Grahorka	6 60—

Értesítés.

Van szerencsénk a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy legujabb divat szerinti

NŐI-KALAP MODELJEINK

megérkeztek, melyeket nagy választékban a legjutányosabb árak mellett bocsáthatjuk a n. é. közönség rendelkezésére.

Úgyes és gyakorlott kalapdiszítónők mindennemű átalakítást vállal és teljes megelégedésüket előre is biztosíthatjuk.

Női- és gyermeksapka és kalapokban nagy választék.

Hirschsohn Testvérek

divatáruháza Csáktornya.

935 2-10

Borszéki

GYÓGYÉS ÜDÍTŐVIZ.

A SZÉNSAVAS ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA!

Borszéki

az ÁSVÁNYVIZEK KIRÁLYA, ANGOLKOR és VÉRSEGENYSÉG ellen páratlan gyógyszer. Mint üdítő és hűsítő ital a legelső minden vizek között.

Főraktár Csáktornyan:

Stráhia Testvérek

877 12-30 fűszer- és csemege üzlet.

Ne féljen a kolerától!

mert egy palack

„Fiume Cognac Medicinal“

szavatolt valódi borpárlat

biztos hatású óvszer, a fiumei

„ADRIATICA“

Cognac-lepároló Részvénytársaság kitűnőnek elismert
:: különlegessége ::

Kapható minden gyógyszertárban, drogrégiában és jobb csemegekereskedésben

Figyelmeztetés!

A Schicht szarvasszappan

valódi csakis a

Schicht

névvel és a „szarvas“ védjegyvel!

Schmidt Ede :: zongoraterme

CSÁKTORNYA.

Ajánlja a legkitűnőbb minőségű zongoráit.

Olcsó árak! :: Becserélés!

875 17-26 **Részletfizetés! :: Jótállás!**

ALKALMI VÉTEL!

Helyszűke miatt a raktáramon levő leány-gallérokat, téli köpenyegeket és téli kabátokat beszerzési áron árusítom. - Allandó nagy raktár a következő cikkekben:

8 korona női strapa fűzős cipő 8 korona

9 korona női box fűzős lakkaplival 9 korona

10 korona női box gombos lakkaplival 10 korona

11 korona uri box cugos vegy bergsteiger 11 korona.

Valódi amerikai cipők, vízhatlan gummicizmák és sárcipőkben nagy választék.

Egyedüli raktár Pichler-féle loden- és plüschkalapokban valamint valódi angol Christis kalapokban. - Az árak minőségéért szavatolok.

POLLÁK GYULA NŐI- ÉS FÉRFI DIVATÁRUHÁZA CSÁKTORNYA.

**STOCK-COGNAC
MEDICINAL**

szavatolt valódi
borpárlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
Barcola.

COGNAC-gőzfőzde,
állandó hivatalos vegyi
ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben!

754 37-62

Házeladás.

IVACSICS JÓZSEF gráci lakós
tulajdonát képező Deák-utcai
10—12 számú

ház

szabad kézből eladó. Bővebbet:
Holczmann Mihálynál Csák-
tornya Rákóczi-utca.

931 2-2

Ritka alkalom. Egy jó állapotban levő, díszes BROM-
féle ablakos esukott kocsis és egy fél-
fedelű, díszes könyű kocsis azonnal
eladó — Ugyancsak többféle új teherkocsik jutányos áron
eladatnak.

Ajánlatok küldendők: Stenkusa Károly kovácmesterhez
Varaždin, Flórián-utca, II. szám.

Riedka zгода. Prodaje se odmah dobro sačuvana,
elegantna kočija t. z. BROM zatvo-
rena sa prozori, i jedna elegantna
kočija sa pol krovom, lahka za dva konje HALBGEDEKT. Ta-
kodjer više vrsti novih teretnih kolah uz jeftinu cieniu, ponude
treba poslati na

Dragutina Stenkusa kovača,
Varaždinu, Florianska-ulica, broj 11.

Linx 1909: aranyérem; legnagyobb kitértetés

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU
Képviseletje:
Boros Artur okl. gépészmérnök,
BUDAPEST, VI., Teréz-körút 29.

Járkerekes és helyhez kötött telített és szabadalmazott
**túlhevített gőzzel
működő lokomobilok**
WOLF eredeti szerkezete 10—800 lóerőig.

Az ipar és mezőgazdaság leggazdaságosabb, legtartósabb és legmegbízhatóbb üzemgépe.

Összegyártás 700 000 lóerőn felül

A

MURAKÖZI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉZSVÉNYTÁRSASÁG
Csáktornyan

folyó évi július hó 1-vel új üzletágot honosított meg, amennyiben a már több intézetnél
közkezdveltségnek örvendő

takarékbiztosítást

nálunk is terjeszteni fogja.

Ezen intézmény lényege az, hogy a fél a takarékpénztárnál **heti befizetési könyvecskére**
15 éven át hetenkint 1 koronát és a táblázatszerű fillér **pótdíjat** fizeti be, mikor is 15 év
eltelte után a takarékpénztár a félnek — kamatos-kamattal **1000 koronát** fizet vissza.
Amennyiben azonban a fél a 15 évi időtartam **előtt, bármikor** is netán **elhalna**, úgy
azonnal ugyancsak **1000 korona** fizettetik ki örökösének.

Belépni azonban nemcsak egy koronával, hanem 50 koronáig bármely egységgel is lehet, és
ilyenkor természetesen, annyszor egy korona és annyszor a megfelelő pótdíj fizetendő,
ahány ezer koronát a fél magának biztosítani kíván.

Belépni bármikor lehet.

Vidéki befizetőknek portómentes postatakarékpénztári befizetési lapokat ingyen bocsátunk
rendelkezésükre. — Felvilágosításokat szóban és írásban bárkinek ad, ismertető füzeteket küld,
jelentkezéseket mindenkor elfogad a

Muraközi Takarékpénztár Részvénytársaság Csáktornyan.

809 16-*